

Zkratka kurzu: SP4MP_MTO2

Závěrečný projekt

Autor: Vybíhalová Iveta

1. Téma: Neziskové organizace

Problém: Vliv neziskových organizací na život rodin s postiženým dítětem.

Neziskové organizace vznikají od roku 1989 a jejich zakládání má vzrůstající tendenci. Existuje řada těchto organizací a každá se zaměřuje na jinou problematiku. I v oblasti péče a podpory o rodiny s postiženým dítětem nalezneme nespočet těchto organizací. Proto by bylo zajímavé zjistit, zda je jejich činnost opravdu přínosná a zda dopadá na úrodnou půdu. Zároveň je důležité pro jejich další činnost a rozvoj zjistit, které podporující služby jsou pro rodiny s postiženým dítětem nejvíce přínosné.

Cíl: Cílem mého výzkumu je zjistit, jak nabídka neziskových organizací ovlivňuje život rodin s postiženým dítětem, které služby jsou nejvíce přínosné. Jde o zmapování činnosti neziskových organizací v Olomouckém kraji, vliv jejich činnosti na rodiny postižených dětí a zjištění vzájemné interakce mezi rodinami a neziskovými organizacemi.

2. Hlavní výzkumná otázka: Přispívá nabídka služeb neziskových organizací v Olomouckém kraji ke zkvalitnění života rodin s postiženým dítětem?

Vedlejší výzkumné otázky:

- Čím nejvíce přispívá činnost neziskových organizací v Olomouckém kraji ke zkvalitnění života rodin s postiženým dítětem?
- Které služby neziskových organizací v Olomouckém kraji rodiny s postiženým dítětem nejvíce využívají?
- Děti s jakým typem postižení jsou nejčastěji klienty neziskových organizací v Olomouckém kraji?

3. Volba výzkumné strategie:

Zvolila jsem kvantitativní výzkum. A to z toho důvodu, že zvolené téma je nejlépe zkoumatelné prostřednictvím kvantitativního výzkumu. Na základě teorie (díky níž vznikají a fungují neziskové organizace), která předpokládá, že činnost těchto organizací je v mnoha oblastech obecným přínosem, využijeme deduktivní logiky, která je charakteristická pro kvantitativní výzkum. Snažíme se o získání několika informací od většího počtu jedinců. A následně budeme získaná data generalizovat na populaci. V našem případě se jedná o sběr dat v Olomouckém kraji, který ale předpokládá, že výsledek získaný ve zkoumané oblasti bude přibližně stejný nebo podobný i v ostatním krajích. Jelikož se pohybujeme v oblasti sociálních věd, která pracuje pouze s pravděpodobnostními závěry a s redukováným popisem reality, je pro nás výhodnější zkoumat vliv neziskových organizací pouze v Olomouckém kraji a získaná data generalizovat na populaci.

4. Teoretická hypotéza:

Nabídka služeb neziskových organizací v Olomouckém kraji přispívá ke zkvalitnění života rodin s postiženým dítětem.

Pracovní hypotéza:

- Čím rozsáhlejší je nabídka neziskových organizací, tím větší přínos má pro rodiny s postiženým dítětem.
- Čím více rodina s postiženým dítětem využívá nabídky neziskových organizací, tím je jejich rodinný život kvalitnější.
- Pokud rodina s postiženým dítětem nevyužívá služeb neziskových organizací, je jejich rodinný život méně kvalitní.
- Čím závažnější je typ a stupeň postižení dítěte, tím je větší pravděpodobnost, že rodina bude využívat služeb neziskových organizací.
- Pokud je žije v rodině dítě s lehkým stupněm postižení, je menší pravděpodobnost, že rodina využije služeb neziskových organizací.

5. Koncept: Kvalitní život rodin s postiženým dítětem.

Konceptualizace: Plnohodnotné využívání všech možností pro rodiny s postiženým dítětem a naplnění všech funkcí rodiny.

Operacionalizace: Indikátory:

- Souhlas s tím, že společné aktivity přinášejí jednotlivým členům rodiny radost.
- Souhlas s tím, že aktivita neziskových organizací je pro rodinu důležitá.
- Souhlas s tím, že informace získané od neziskových organizací rodině pomohly v mnoha situacích.
- Souhlas s tím, že díky činnosti neziskových organizací je patrný rozvoj a pozitivní dopad na jednotlivé členy rodiny.
- Souhlas s tím, že rodina služeb neziskových organizací využívá (jaká je frekvence využití služeb).
- Nesouhlas s tím, že činnost neziskových organizací je zbytečná.
- Nesouhlas s tím, že služby neziskových organizací jsou pro rodinu nepřínosné.

6. Volba populace:

Předpokládáme, že získané informace a závěry budou platné jak pro Olomoucký kraj, ve kterém budeme výzkum provádět, tak je možné je generalizovat na ostatní kraje České republiky, kde působí neziskové organizace.

Volba vzorku:

Výzkumný vzorek, který volíme je ohraničen místem bydliště zkoumaných jedinců. Zaměříme se pouze na činnost neziskových organizací a rodiny využívající jejich služeb v Olomouckém kraji.

Technika sběru dat: Dotazník

Dotazník jsem zvolila pro jeho zpracování a jako nejlepší techniku sběru dat vzhledem k možné komunikaci s klienty neziskových organizací. Samozřejmě počítám s nevýhodou dotazníku, což je menší návratnost a také pouze subjektivní hodnocení klientů neziskových organizací. V praxi může nastat problém při předávání dotazníků klientům, které lze zajistit předáním prostřednictvím neziskových center. Na druhou stranu pracovníci neziskových organizací mají bližší vztah ke klientům a mohou jim osobněji vysvětlit důležitost dotazníku.

7. Úryvek z dotazníku:

Následující otázky zjišťují citlivé a osobní údaje. Chceme Vás ujistit, že získané informace budou použity výhradně pro tento výzkum a jsou naprosto anonymní. Prosíme, odpovězte na tyto otázky co nejpřesněji.

Zvolenou odpověď v dotazníku vyznačte zakroužkováním!

1. Služeb které neziskové organizace v Olomouckém kraji nejvíce využíváte?

Doplňte:.....

(o této neziskové organizaci dále uvažujte v celém dotazníku)

2. Jak jste se dozvěděli o této neziskové organizaci?

- a) Kontaktovala nás sama nezisková organizace
- b) Od příbuzných, známých
- c) Z médií (časopis, televize apod.)
- d) Z internetu
- e) Od pracovníků školského nebo odborného zařízení

3. Je pro Vaši rodinu činnost neziskové organizace přínosná?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

4. V kterých oblastech vidíte přínos neziskové organizace?

- a) Pozitivní vliv na rozvoj dítěte s postižením
- b) Pozitivní vliv na vztahy v rodině
- c) Využití volného času rodiny
- d) Získání nových informací
- e) Nevidím přínos v žádné oblasti

5. Myslíte si, že spolupráce neziskové organizace s Vaší rodinou má pozitivní vliv na rozvoj jednotlivých členů rodiny?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím

- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

6. Jak často využívá Vaše rodina služeb neziskové organizace?

- a) Denně
- b) Několikrát týdně
- c) Jednou za týden
- d) 1-2x za měsíc
- e) Vyjimečně

7. Kterých služeb poskytovaných neziskovou organizací Vaše rodina využívá?

- a) Asistenční služby
- b) Poradenské služby
- c) Informační schůzky
- d) Půjčování pomůcek
- e) Pobytové služby (výlety, rekreace apod.)
- f) Jiné:.....

8. Jaký druh postižení má Vaše dítě?

- a) Zrakové postižení
- b) Sluchové postižení
- c) Tělesné postižení
- d) Mentální postižení
- e) Poruchu komunikace
- f) Kombinované postižení
- g) Jiné:.....

9. Jaké vzdělávací zařízení Vaše dítě navštěvuje?

- a) Základní školu
- b) Praktickou školu
- c) Speciální školu
- d) Denní stacionář
- e) Domov pro osoby se zdravotním postižením

10. Jak dlouho využíváte služeb neziskové organizace?

- a) Do měsíce
- b) Do půl roku
- c) Přibližně rok
- d) Rok a více
- e) Nárazově, když je potřeba

11. Pozorujete ve Vaší rodině pozitivní změny od spolupráce s neziskovou organizací?

- a) Rozhodně ano

- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

Nyní Vás poprosíme o vyplnění osobních údajů. Znovu Vám zajišťujeme naprostou důvěrnost získaných informací. Tyto informace budou použity výhradně pro účely našeho výzkumu!

Pohlaví: Žena / Muž

Pohlaví Vašeho dítěte:

Věk:

.....

Kraj, ve kterém žijete:

Věk Vašeho dítěte:

.....

.....

Co byste chtěl/a vzkázat autorům výzkumu:

.....

Děkujeme za Váš čas!

8. Možné praktické a etické problémy při výzkum:

Praktické problémy mohou nastat při použití metody sběru dat – dotazníku. Kdy jeho nízká návratnost může způsobit problémy a tím i snížit kvalitu získaných dat. Další problém může nastat při předávání dotazníků, kontaktování tázaných, apod.

Co se týče etických problémů, mohou nastat při kontaktu s tázanými, předávání dotazníku, a to kvůli získávání citlivých údajů o životě rodiny a dítěti s postižením. Mnoho rodičů se s narozením dítěte s postižením srovnává několik let a náš výzkum by mohl okamžitě odmítnout. Proto je důležité důkladně a citlivě vysvětlit důležitost výzkumu (např. v úvodu dotazníku).

9. Seznam literatury:

1. Čepelka, O. *Práce neziskových organizací s veřejností*. Praha: OMEGA, 1996.
2. Pavol, F., Šilhánová, H. *Neziskový sektor v ČR, NROS*.
3. Adresář neziskových organizací
4. Fórum dárců. *Adresář nadačních fondů*. Praha, 2003. ISBN 80-902965-3-X.
5. MARKOVÁ, Zdeňka. *Mentálně postižené dítě v rodině*. 1. vyd. Praha: SPN, 1987.
6. PLAMÍNEK, Jiří a kol. *Řízení neziskových organizací*. 1. vyd. Praha : Nadace Lotos, 1996.
7. Šedivý, M., Medlíková, O. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2707-3.
8. Punch, F. K. *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.
9. Punch, F.K. *Úspěšný návrh výzkumu*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-468-7.
10. Disman, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0139-7

Pozor na sugestivní otázky – pokud bude dotazník předán na půdě neziskové organizace, rodiče budou mít tendenci její význam přeceňovat. Doporučila bych vám dotazovat různé typy rodin s dítětem s postižením a ptát se, kolik jich těchto služeb využívá a proč, odkud mají kontakt, co jim chybí atd.